

MEFANET

meziuniverzitní spolupráce při vytváření vzdělávací sítě lékařských fakult

Zápis z jednání Koordinační rady MEFANET 12.5.2008, Faustův dům, Praha

Zapsal: Petr Zemánek, zkontroloval: Daniel Schwarz

Přítomni:

BOLEK	Lukáš	MUDr.	LF UK v Plzni	bolek@dante.lfp.cuni.cz
BORIK	Miroslav	Ing.	JLFUK Martin	borik@jfmed.uniba.sk
DUŠEK	Ladislav	doc. RNDr.	IBA LF MU Brno	dusek@iba.muni.cz
FEBEROVÁ	Jitka	MUDr.	2. LF UK Praha	jitka.feberova@lfmotol.cuni.cz
HORVÁTHOVÁ	Magdaléna	RNDr.	LF UK Bratislava	magdalena.horvathova@fmed.uniba.sk
JUNEK	Tomáš	Ing.	LFP UK Plzeň	junek@dante.lfp.cuni.cz
KRISTOVÁ	Viera	Doc. MUDr.	LF UK Bratislava	viera.kristova@fmed.uniba.sk
KVAŠŇÁK	Eugen	RNDr. Ph.D.	3. LF UK Praha	eg@email.cz
LESENKOVÁ	Eva	PhDr.	IPVZ Praha	lesenkova@ipvz.cz
MAJERNÍK	Jaroslav	Ing. Ph.D.	LF UPJŠ Košice	jaroslav.majernik@upjs.sk
MÍKA	Petr	Mgr.	LF UK v Plzni	mika@dante.lfp.cuni.cz
MOKRÝ	Juraj	MUDr.	JLF UK Martin	mokry@jfmed.uniba.sk
NIKL	Tomáš		1.LF UK Praha	tnikl@lfl.cuni.cz
SCHWARZ	Daniel	Ing. Ph.D.	LF MU Brno	schwarz@iba.muni.cz
ŠTÍPEK	Stanislav	Prof. MUDr. DrSc.		
ŠTUKA	Čestmír	RNDr. MBA	1. LF UK Praha	stuka@cesmet.cz
TRNKA	Michal	Mgr.	LF UK Bratislava	michal.trnka@fmed.uniba.sk
ZEMÁNEK	Petr	Mgr. Ph.D.	IBA MU Brno	zemanek@iba.muni.cz
ZICHA	Antonín	Doc. MUDr.	LFP UK Plzeň	antonin.zicha@lfp.cuni.cz
Hosté (Ternopil State Medical University, Ukraine):				
MARTSENYUK	Vasyl	prof.		marceniuk@yahoo.com
KACHOR	Andriy	assoc. prof.		andrekachor@yahoo.com

Úvod

Úvodního slova schůze koordinační rady MEFANET (dále jen KR) se ujali prof. Štípek společně s doc. Duškem. Poté následovala přednáška zvaných hostů prof. Martsenyuka a assoc. prof. Kachora z Ternopil State Medical University na téma: „On Development of Web-based Educational Network System of Ternopil State Medical University named after I.Ya.Horbachevsky.“

Vývoj projektu MEFANET – doc. Dušek

MEFANET je tvořen 10 spolupracujícími lékařskými fakultami z České a Slovenské republiky. V současnosti spolupracují s MEFANET celkem tři externí pracoviště, konkrétně: EuroMISE Praha, Institut postgraduálního vzdělání Ostrava, IPVZ MZ ČR.

KR schválila externí členství Ústavu výpočetní techniky Univerzity Karlovy a zároveň zamítla žádost o externí členství pro MEDTEL, o.p.s. (obecně není MEFANET přístupný pro o.p.s., zároveň však nebrání o.p.s. ve spolupráci s jednotlivými lékařskými fakultami).

Vyšel MEFANET report 01, který je rozšířeným sborníkem z konference MEFANET 2007. V plánu je vydání MEFANET report 02, který bude popisovat jednotné řešení pro sdílení a nabídku vzdělávacího materiálu v síti MEFANET a dále MEFANET report 03, kterým bude sborník z konference MEFANET 2008. Hlavním autorem reportu 02 je dr. Schwarz, recenzenti budou určeni z členů KR.

Vyšly dvě čísla e-bulletinu MEFANETin, další číslo je plánováno na období 05-06/2008.

Je žádoucí se hlásit o zpracování dalších reportů relevantních k projektu MEFANET. Jedním z důležitých témat se jeví eticko-právní aspekty tvorby elektronických podkladů pro výuku na lékařských fakultách, kde panuje složitý vztah pedagog-student-pacient. Předběžný zájem projevil dr. Kvašňák.

Hlavním cílem projektu MEFANET v roce 2008 je implementace jednotného řešení pro výukové webové portály na jednotlivé fakulty. K tomuto je zvláštní bod programu a zápisu.

ÚKOL - Změření velikosti e-komunity MEFANET: provést změření velikosti e-komunity, která by obsahovala počty potencialních uživatelů, a to jak studentů, tak i akademických pracovníků na jednotlivých fakultách. Počty zajistí na svých fakultách členové KR a zašlou emailem na adresu snajdrova@iba.muni.cz.

Distribuce materiálů o projektu MEFANET dovnitř fakult, ke všem potencialním členům e-komunity MEFANET. Dosud zajišťují členové KR na svých fakultách prostřednictvím hromadných emailů a vyvěšování na webu. Návrh na jedinou hromadnou adresu (mefanet-user@...) byl odložen - členové KR se jednoznačně vyjádří na svojí další schůzi v listopadu 2008.

Jednotné řešení pro nabídku a sdílení vzdělávacího obsahu v síti lékařských fakult – dr. Schwarz

Sumarizace vlastností zvoleného řešení: edukační webové portály nejsou a ani nekonkurují systémům pro vedení výuky (LMS). LMS systémy provozuje každá fakulta nezávisle. Dodávané řešení pro edukační webové portály není centrálně hostováno, každá fakulta získává možnost implementovat vlastní instanci portálu.

Postupné uvolňování nových verzí:

2007-12-04: ver. 1.0 – zobecněná aplikace pro více než jednu fakultu, CZ a EN jazykové mutace

2007-12-21: ver. 1.1 – podpora pro vlastní designy jednotlivých instancí, CZ, EN, SK jaz. mutace

2008-02-19: ver. 1.2 – kompletní přepracování systému pro zasilání příspěvků samotnými autory a vývoj komunikačního rozhraní s budoucí centrální bránou

2008-04-30: ver. 1.3 – nový autentizační/autorizační rámec založený na technologii Shibboleth

Stav implementace portálu na jednotlivých fakultách:

FAKULTA	ZÁJEM O PORTÁL	INSTALACE VLASTNÍ INSTANCE	LICENČNÍ SMLOUVA	VZDĚLÁVACÍ OBSAH NA PORTÁLU	IMPLEMENTACE SHIBBOLETH
LF MU (CZ, Brno)	☒	☒	☒	☒	☒
1. LF UK (CZ, Prague)	☒	☒	☒	☒	☒ ☒
2. LF UK (CZ, Prague)	☒	☒	☒	☒	☒
3. LF UK (CZ, Prague)	☒	☒	☒	☒	☒
LFHK UK (CZ, Hradec Králové)	☒	☒	☒	☒	☒
LFP UK (CZ, Plzeň)	☒	☒	☒	☒	☒
LF UP (CZ, Olomouc)	☒	☒	☒	☒	☒
LF UPJŠ (SK, Košice)	☒	☒	☒	☒	☒
JLF UK (SK, Martin)	☒	☒	☒	☒	☒
LF UK (SK, Bratislava)	☒	☒	☒	☒	☒

Autentizační / autorizační rámec Shibboleth

Na portálech je možno se nyní přihlašovat, aniž by bylo nutné zakládat nové loginy a hesla. Pro přihlášení se je možno využít loginu a hesla z informačního systému dané univerzity/fakulty.

Přihlašování je nutné jen tehdy, požaduje-li autor vzdělávacího obsahu omezený přístup. Autoři vzdělávacího obsahu (vyvěšovaných příloh) mají na výběr z následujících okruhů uživatelů, kterým své materiály mohou zpřístupnit nebo odeprít:

- neregistrovaný anonymní uživatel,
- registrovaný anonymní uživatel, který při registraci potvrdí souhlas s pravidly nakládání s obsahem portálu,
- uživatel sítě MEFANET, tzn. student či pedagog libovolné lékařské fakulty v ČR (a v budoucnosti i v SR),
- uživatel lokální univerzity, který si svou příslušnost k lokální univerzitě nechal na portálu ověřit v lokálním informačním systému univerzity,

- uživatel lokální lékařské fakulty, který si svou příslušnost k lokální univerzitě nechal na portálu ověřit v lokálním informačním systému univerzity nebo fakulty.

Je žádoucí, aby byl Shibboleth implementován pro všechny instance portálu. Pomohou v tom odborníci ze sdružení CESNET.

Službu Identity provider zatím pro 6 lékařských fakult zajišťují ÚVT UK a ÚVT MU.

- Služby Service provider implementují lékařské fakulty samostatně (možno obracet se na pracovníky CESNET, v jejichž zájmu je rozšiřování české federace Shibboleth).
- Vzhledem k tomu, že Shibboleth na Slovensku dosud nebyl sdružením SANET iniciován, ponechává se v portálech i původní možnost přihlašování přes nově vytvářené loginy (ver 1.2).

Centrální brána

Oznámení o uvolnění první verze centrální brány, což je webová aplikace integrující informace o nabídce vzdělávacího obsahu na jedno místo:

- <http://portal.mefanet.cz>
- v backoffice portálu je nutné potlačit příznak posílání příspěvku do centrální brány, pokud se nejedná o vzdělávací materiál, ale např. jen o nějakou interní informaci lékařské fakulty.

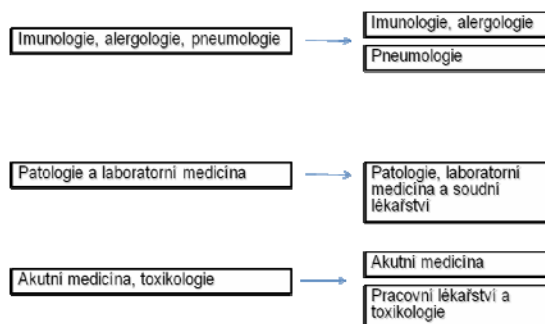
Úprava mapy lékařských disciplín

Mapa lékařských disciplín je povinným jednotčím prvkem všech portálů a centrální brány. Její úpravy proto podléhají schvalování KR.

KR neschválila přidání těchto položek:

- Adiktologie
- Dějiny lékařství, latinská a řecká terminologie
- Neurovědy

KR schválila následující změny:

Změny se projeví od ver. 1.4 (plánované uvolnění: 06/2008).

Další plánované vlastnosti (ver 1.4)

Komentáře k příspěvkům

- u každého příspěvku vznikne one-track diskusní fórum, kde si uživatelé budou moci sdílet dojmy z prezentovaného materiálu. Tuto vlastnost budou moci administrátoři portálu vypnout/zapnout.

Rozšíření evaluace příspěvků na portálu

- na mapu lékařských disciplín budou přiřazeni garanti, kteří budou mít možnost se pod příspěvky prezentované na portálu podepsat. Bude (technicky) možné prezentovat i nepodepsané příspěvky, které budou od podepsaných graficky odlišeny. Pravidla zveřejňování podepsaných / nepodepsaných příspěvků si určují jednotlivé fakulty na svých portálech interně.
- stávající možnost evaluace materiálu prostřednictvím ediční komise bude zachována a doplněna výše uvedeným rozšířením.

Legislativní otázky v projektu MEFANET – prof. Štípek

Z hlediska legislativy je MEFANET síť lékařských fakult se smlouvou o spolupráci. Návrh smlouvy o spolupráci tvoří přílohu č. 1, autorkou je Mgr. Katarina Skoupá z I.LF UK.

ÚKOL: KR doporučila všem fakultám návrh smlouvy projednat s právními odděleními jednotlivých fakult a připomínkovat ji do 20. července 2008. Draft smlouvy je přílohou tohoto zápisu. Smlouva bude finalizována po právní stránce během prázdnin tak, aby k podpisu ze strany děkanů jednotlivých fakult došlo před zahájením akademického roku 2008/2009.

Spolupráce s nakladateli – doc. Dušek

KR diskutovala úvahu o možnosti publikování výukových materiálů prostřednictvím spolupráce s nakladatelstvím. Základní myšlenkou je tisk relativně levných publikací s možností dokoupení přístupu k doplňujícím on-line elektronickým suplementům, které budou uloženy na webovém portálu MEFANET. Jednalo by se zejména o média, která nelze v tištěné publikaci uveřejnit (rozsáhlé obrazové dokumentace, videa apod.).

Výhody:

- motivace významných autorů k vydávání tištěných knih je stále vysoká, může lákat i dobře znělá značka nakladatele (navrhnutá byla pro pilotní projekty GRADA),
- rozšíření nabídky vzdělávacího obsahu,
- zlepšení dostupnosti publikací, které jsou při standardním způsobu vydávání studentům cenově nedostupné, nebo nejsou vydávány vzhledem k předpokládané neprodejnosti vůbec.

Nevýhody:

- legislativně-finanční složitost (zamítnuta možnost provozovat jakési e-shopy),
- nároky na další vývoj (diskutována možnost spolufinancování tohoto vývoje ze strany silného nakladatele, např. GRADY).

Jelikož se jedná o poměrně dosti složitou legislativně-finanční problematiku, doporučila KR zvážit toto téma do doby příštího zasedání. Výsledkem případného zkušebního pilotního projektu necht' jsou zdarma dostupná suplementa. KR nemá námitek proti zahájení pilotních projektů jako ověření průchodnosti – s prvním projektem se přihlásila LF MU v Brně a o jeho plnění bude na dalším zasedání KR MEFANET referovat doc. Dušek.

Grantová podpora projektu MEFANET – doc. Dušek, dr. Schwarz

V současné době je koordinace projektu MEFANET a vývoj jednotného řešení pro nabídku a sdílení vzdělávacího obsahu v síti lékařských fakult MEFANET financován z rozpočtu IBA MU.

- návrh společného celostátního projektu rozvojového programu MŠMT ČR v roce 2008, který podají všechny lékařské fakulty v ČR a který se bude týkat komplexně celého zázemí projektu MEFANET (tvorba e-learningových opor, investice i vývoj portálů). Členové KR budou odpovědní za přípravu kapitol za jednotlivé fakulty.
- návrh společného grantu ESF v rámci Prioritní osy rozvoje moderní a konkurenceschopné společnosti. V současnosti má IBA předpřipraven návrh grantu s názvem Standardizace a sdílení vzdělávací platformy mezi lékařskými fakultami v rámci MEFANET (zaměřeno zejména na vývoj jednotného řešení pro nabízení a sdílení vzdělávacího obsahu). Prioritní osy budou ještě konzultovány po zveřejnění finální výzvy k předkládání projektových záměrů.
- **KR rozhodla, že pokud některá/é fakulta/v podají samostatný grant, ve kterém bude figurovat „značka“ MEFANET, oznámí to všem členům KR.** Zároveň KR požádala tým specialistů na grantovou problematiku, který vede MUDr. Bolek, aby zajistili co možná nejširší spektrum informací ohledně grantové agendy v ČR i v zahraničí, a to jak pro rok 2008, tak i pro následující roky.

Konference AMEE 2008 – prof. Štípek

Prezentace MEFANET na konferenci AMEE v září 2008. Tématice výukových sítí lékařských fakult a MEFANETu bude věnováno samostatné sympozium, na kterém budou hovořit prof. Štípek, Dr. Schwarz a doc. Dušek. Cílem je získat informace o e-learningu lékařských předmětů v evropských zemích a případně navázat spolupráci s těmito institucemi. Pozvání do této sekce přijali dr. Paton (Otago University se zkušenostmi s lékařskou e-komunitou na Novém Zélandu), dr. Costigliola z European Medical Association, a Julien Broisin, reprezentant evropského repozitáře ARIADNE. V jednání je účast International E-Learning Association v NY.

Doc. Dušek poděkoval prof. Štípkovi a Dr. Štukovi za aktivity navazující mezinárodní spolupráce a propagující MEFANET v zahraničí. Velmi důstojné zapojení MEFANETU v konferenci AMEE je zásluhou právě kolegů z 1. LF UK.

Konference MEFANET 2008 – doc. Dušek, dr. Schwarz

KR schválila předběžný program konference MEFANET 2008, která se bude konat ve dnech 20.–21. listopadu 2008. Rozsah konference bude stanoven podle počtu příspěvků. KR předběžně schválila následující program:

- dva plenární bloky a následující paralelní skupiny workshopů,
- v plenárních blocích se bude konzultovat současný stav MEFANET a také stav na jednotlivých fakultách,
- plenární bloky budou obsahovat dvě zvané přednášky s tematikou MEFANET, konkrétně jednu za Českou a jednu za Slovenskou republiku,
- plenární bloky budou obsahovat dva zahraniční příspěvky, přičemž jeden budou mít kolegové z Ukrajiny a jeden bude mít pozvaný odborník z AEMEE,
- pracovní náměty na workshopy jsou následující
 - standardy a formáty dat - zajišťuje 1. LF (T. Nikl) a ÚVT UK (komunikuje J. Feberová)
 - metodika přípravy e-learningových opor - zajišťuje Dr. Vejvodová z Plzně (komunikuje T. Nikl)
 - právní aspekty - zajišťuje Dr. Kvašňák

+ minimálně jeden programový blok konference bude zaměřen na témata z vybraných klinických oborů. KR po rozvaze volí stomatologii-zubní lékařství.

KR stanovila vložné (registrační poplatky) soukromým subjektům ve výši 6.000,- Kč na jednoho účastníka.

Návrh prvního oznámení o konferenci je přílohou tohoto zápisu.

Volba předsedy Koordinační rady MEFANET

Předsedou Koordinační rady MEFANET byl na období následujících dvou let zvolen doc. RNDr. L. Dušek, Ph.D. (IBA MU). Další volba předsedy KR se uskuteční na jarním zasedání KR MEFANET v roce 2010.

Další schůzka KR

Další setkání je plánováno na konferenci MEFANET 2008 20. nebo 21. listopadu 2008 v brněnském hotelu Voroněž.

Zpráva o zasedání KR MEFANET

KR souhlasí se zveřejněním zprávy o KR MEFANET v tisku, jmenovitě v Medical Tribune. **Příspěvek je přílohou tohoto zápisu.**

Přílohy zápisu:

- 1) Draft smlouvy ustavující síť MEFANET
- 2) První oznámení o MEFANET 2008 k připomínkování členy KR (ještě bude doplněn Programový výbor)
- 3) Příspěvek do Medical Tribune jako zpráva o zasedání KR MEFANET